

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2005-3374

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntahistorian laitos	
Tekijä-Författare-Author Vienonen, Aleksi			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Rähmällään etelään : Tanskan ulkopoliittisen johdon lehdistön ohjaus 1938-1940			
Oppiaine-Läroämne-Subject Poliittinen historia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2005-05-02	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 80
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Pro gradu -tutkielma Rähmällään etelään: Tanskan ulkopoliittisen johdon lehdistön ohjaus 1938-1940 porautuu kysymyksiin, miten ja miksi Tanskan ulkoministeriö ohjeisti maan lehdistöä toisen maailmansodan esisoiiton aikana.</p> <p>Tutkimustulosten valossa voidaan väittää, että ulkoministeri Peter Munchin johdolla Tanskan ulkoministeriö ohjeisti maan lehdistöä saksalaismieliseen suuntaan.</p> <p>Syynä ulkoministeri Munchin saksalaismieliseen lehdistön painostamiseen oli pelko. Se ei ollut miehittämisen pelkoa. Sitä vastoin ulkoministeriössä oli aito huoli, että mahdollisen maailmansodan syttyessä suurin riski Tanskalle olisi ulkomaankaupan tyrehtyminen ja sen myötä taloudellinen lama.</p> <p>Tanskan ulkopoliittikan tavoitteena oli pystyä pitämään toimivat kauppasuhteet kummankin suuren ulkomaankauppakumppaninsa Saksan ja Iso-Britannian kanssa niiden välisestä mahdollisesta sodasta huolimatta.</p> <p>Saksa käytti elintarvikevientä painostuskeinona Tanskan suhteen 1938-1940. Väliillisesti Saksa vaati Tanskan ulkoministeriä toimenpiteisiin, jotta Tanskan lehdistöstä saataisiin saksalaismielisempi.</p> <p>Ulkoministeri Munch ei missään vaiheessa 1938-1940 uskonut, että Saksa haluaisi miehittää Tanskan. Miehitys kuitenkin tapahtui 9. huhtikuuta 1940.</p> <p>Munch ei pelännyt miehitystä, koska hän uskoi vakaasti, että maa välttyisi miehitykseltä samalla tavalla kuin ensimmäisessä maailmansodassa. Ensimmäisessä maailmansodassa Tanskan turvallisuuspoliittisena ohjenuorana oli niin sanottu sotilaallisen tyhjiön teoria. Ajatuksena oli, että sellainen puolueeton maa, joka on sotilaallisesti heikko, säilyisi maailmansodassa itsenäisenä. Tällaista maata ei ajatuksen mukaan yksikään sotiva osapuoli näkisi potentiaalisena liittolaisena, mutta ei myöskään potentiaalisena uhkana.</p> <p>Tämän filosofian takia Tanskan puolustus oli lähes olematon 1938-1940.</p> <p>Uhkana ulkoministeriön kannalta oli siis ulkomaankaupan tyrehtyminen. Toisaalta maa pelkäsi myös Etelä-Jyllannin osittain saksankielisen mutta varsin marginaalisen rajaseudun puolesta.</p> <p>Vallinneessa tilanteessa Munch piti tärkeänä, että oli keskeistä pitää säännöllisiä lehdistötapaamisia, joissa hän luottamuksellisesti kertoi toimittajille ulkomaankauppapolitiikasta sekä turvallisuus- ja puolustuspolitiikasta.</p> <p>Mitä lähemmäs Tanskan miehitystä tultiin, sitä kovemiksi muuttuivat Munchin vaatimukset lehdistölle. Lehdistön oli oltava neutraali kaikkia suurvaltoja kohtaan, mutta kuitenkin enemmän neutraali Saksan suuntaan kuin Ison-Britannian ja Ranskan suuntaan.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>Tanska - 1930-luku - 1940-luku</p> <p>Tanska - ulkopoliittikka</p> <p>lehdistöhistoria</p> <p>toinen maailmansota</p> <p>sensuuri - lehdistösensuuri</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			